KURJER WARSZAWSKI

D. 14. Kwietnia.
ŚRODA.
ROK 1830.

№ 100.

WSPOMNIENIA.
Wznowienie wojny z Szwecją 1703.

Dalszy ciąg wykazu Ofiar Dobroczynnych dla Jnstytutu *Głuchoniemych*, na utrzymywanie Ubogich nie maiących funduszu. Dnia 3 Kwietnia faska Masła; d. 4 zł. 160 na zakład Jnstytutu Ociemniałych; d. 5 zł. 500 na tenże cel zapisane w *Marjenbadzie*; d. 6 zł. 56 gr. 20 do skarbonki Kwestarza *(za upadam do nóg)* d. 9 dukatów 5 i zł. 105 gr. 4, zebrane w skarbonkę, w łaskawem zastępstwie nieczynnego Kwestarza; d. 10 dukat Gdański, od dobrych małych Dziatek; tegoż dnia zebranych w skarbonkę przy święceniu pokarmów zł. 25 gr. 15; d. 11 dukat holenderski i zł. 6.—Przed zjawiskiem *Kwestarza* w miesiącu Marcu udarowano Jnstytut na wsparcie niemaiących funduszu, 1) Assygnacjami do Kassy Towarzystwa Oszczędności na zł. 600 i procent należny. 2) Assygnacją na 5 korcy żyta i tyleż pszenicy. *Jnstytut Głuchoniemych*, przyjmuiąc z wdzięcznością te dobroczynne ofiary, które nieczynność Kwestarza przez cały *Wielki tydzień* szczodrze zastąpiły, pragnie stawać się godnym względów doznawanych, przez użycie darów, odpowiednie ich przeznaczeniu.

W Drukarni tutejszej XX. *Piiarów* wyszła z druku *Technologja* napisana przez P. *Funka* a przełożona na ięzyk Polski przez A. *Badera*; nowa edycja po zł. 2. Nadesłane także są z Płocka *Wypisy Polskie* na klassę 1wszą.

Za 100 zł: w Listach Zastaw: nielicząc w to wartości kuponu wynoszącej zł: 1 gr: 7, procent 4, żądaią zł: 98 gr: 10, daią zł... gr...— Obligacje Udziałowe żądaią zł: 400, daią 395.

Mówią, że wkrótce w *Warszawie* ma się odbyć wesele zacnej pary, Kawalera i Panny; lat temu 20 iak mieli się pobrać; rozmaite okoliczności rozdzieliły ich w dalekie strony, niewidzieli się przez ten cały czas; byli iednak wierni przyrzeczeniu i teraz dopiero ich stałość (rzadka w dzisieyszych czasach) szczęśliwie będzie uwieńczoną.

Słychać, że przybyli do tutejszej stolicy Jnżenjerowie cywilni Francuzcy, iuż ułożyli plan stałego Mostu między *Warszawą* a *Pragą*.

Obecni słuchacze na wczorajszem przedstawieniu Opery *Hrabia Ory*, ciągłemi oklaskami okazali swe zadowolenie tak z kompozycji tej muzyki iakoteż z iej wykonania przez śpiewaków i orkiestrę.

Nowy Polonez z motywów ulubionej Melodramy *Chłop miljonowy*, skomponowany na Pjanoforte przez Fr: *Siekierskiego*, wyszedł w składzie muzyki *Klukowskiego*; cena zł: 1. W tymże składzie znajduie się *Ostatni Walc* na 2 i na 4 ręce, A. *Swieszewskiego*, grywany w obu Resursach.

Do dzisiejszego Kurjera dołącza się *Prospekt na Dykcjonarz Łacińsko-Grecko-Polski*.

Dziś rano ciepła stopni 5. Wczoraj w połu: 7.

Z Siedlec. W d. 31 Mar: i 1 Kwiet: r. b. odbyło się Zgromadzenie Polityczne Okręgu *Sieglecki*ego pod Laską JW. Marszałka Xiędza Wincentego *Pawłowicza* Kanonika Katedral: Chełm: Proboszcza *Grodziskiego*, na którym wybranym został JW. *Obniski* Dziedzic dóbr *Skrzeszewa* Deputowanym na Sejm, a Członkiem Rady Oby: W. *Bem* (Böhm) Obywatel M. *Siedlec.* Assesorami tego Sejmiku byli W. X.

Paweł *Jankowski* Kanonik Chełm: i W. Ste: *Białostocki* Oby: M. *Siedlec.* Sekretarzem Stani: *Czeszejko* Profesor.

ROZMAITOŚCI.

R. 1762 w *Kniaziołuce* około *Zydaczewa* w dobrach dziedzicznych Fran: *Załuskiego* Starosty Groieckiego Jenerał-Maiora Wojsk Kor: zmarł Wieśniak lat 157 maiący, który w r. 30tym wieku swego ożenił się był z pierwszą żoną, żył z nią lat 58 i spłodził 6ro dzieci, po iej śmierci w tymże roku poiął drugą, przeżył z nią lat 55, miał dzieci 7mioro; gdy i ta mu zmarła żył lat 14 będąc wdowcem. Przez cały wiek swój nigdy niechorował; na najtęższe mrozy chodził zawsze w lekkiem odzieniu, pańszczyznę dopiero na lat 12 przed śmiercią odbywać sam swoią osobą przestał; smak dobry do iedzenia i picia na tydzień przed zgonem utracił. Ojciec iego miał żyć przeszło lat 150.

W *Florencji* przed kilką miesiącami wyszło w włoskim ięzyku dziełko pod tytułem: *Tysiąc i iedna z sławnych Kobiet.* Między temi Kobietami są opisy życia 5ciu *Polek*, to iest: *Wandy* Królowej, *Rzepichy* żony *Piasta*, *Barbary Radziwiłowny*, *Anny Jaroszeskiej* i *Drużbackiej* Poetki. O czterech wiemy, lecz o *Annie Jaroszeskiej* nikt dotąd niedoniosł. Wkrótkości umieszczamy co o niej to pismo donosi. »Gdy *Henryk Walezjusz* Xże Francuzki został obrany Królem Polskim, przyiął obowiązek ożenić się z Królewną Polską *Anną Jagielonką*; ujrzawszy zaś tę Królewnę iuż podeszłą w wieku i nieobdarzoną wdziękami, niechciał dopełnić przyrzeczenia, tym bardziej gdy na iej dworze ujrzał Annę *Jaroszeskę* Panienkę 18toletnią, nadzwyczajnej piękności, i obdarzoną wszelkiemi talentami. Jej postać, iej twarz, iej oczy były zachwycaiące; spiewała iak najdoskonalsza włoszka, mówiła po francuzku doskonale, i prawie ona na całym dworze była tłumaczem. Miała przytem siłę nadzwyczajną, gdyż w czasie turnieiów na zamku Krakowskim ukazała się wzbroi, i pokonała 8miu Francuzów stawaiących w szrankach. *Henryk* rozkochał się w niej zapamiętale, lecz była nieczułą na wszystkie iego obietnice, a darów nie przyjmowała. W tymże czasie będąc na polowaniu uganiaiąc się za Dzikiem, spadła z konia i zakończyła życie. Król *Henryk* rozpaczał niezmiernie i między powodami wrócenia iego do Francji, był także zgon *Jaroszeskiej* (?) (Ten artykuł przysłany z Radomia.)

Dziesięciooczny Paiąk. W iednym z ostatnich numerów dziennika *Technological repository* przytacza wydawca, iż przypatruiąc się czarnemu afrykańskiemu paiąkowi przez szkło powiększaiące, postrzegł na nim 10 ocz. 4ry z tych znajduią się w kwadrat ułożone na czole, dwa po obu stronach czoła, a dwa większe w tyle głowy.— *Harpolira.* Nazwanie to P. *Salomon* w *Paryżu* dał nowo wynalezionej przez siebie *Gitarze.* Zamiast gryffu i 6ciu strun, iak zwyczajna gitara, ma ona 3 gryffy i 21 strun. Przez tę zmianę powiększyła się także objętość i moc tego instrumentu. — *Poeta Ariosto i Garncarz.* Przechodząc raz sławny Poeta *Ariosto* koło sklepu garncarza, usłyszał śpiew iego i rozpoznał wyrazy iednej zwrotki z swego poematu *Orlando furioso.* Stanął więc i chciał się przysłuchiwać poezji, która iego roskosz i sławę stanowiła, ale w krótce usłyszał garncarza kaleczącego niemiłosiernie najpiękniejsze miejsca. Uniesiony nadzwyczajnym gniewem, porwał kij, wpadł do sklepu garncarza, i zaczął tłuc na wszystkie strony miski, garnki, talerze i t. p. iakie mu tylko pod rękę wpadły. Biedny garncarz nie wiedział czy żyie z przestrachu, i zaledwie miał

dosyć odwagi zapytać rozsrożonego Poetę, dla czegoby niszczył własność człowieka, który mu w życiu swoiem nic złego nie wyrządził? »Nic złego? zawołał *Ariosto*! Największą sprawiłeś mi boleść, kalecząc wiersze moie. Masz bowiem wiedzieć, że iestem Poeta *Ariosto*, i schwytałem cię na gorącym uczynku. »W krótce zbiegło się mnóstwo ciekawych, a biedny Garncarz domagał się wynagrodzenia szkody; ale zaperzony Poeta odzywał się do patrzących: »niech się nauczy poezje moie śpiewać, a nigdy nie rzucę się na iego garnki, miski i t. p.» (Nasz *Karpiński* zapewnieby się nie uniósł podobnym gniewem, gdyby usłyszał iak Niańki piastuiąc Dzieci, lub Gospodynie wiejskie przy kądzieli kaleczą miłe iego pienia.) — *Dobre skutki stękania.* Francuzki pewien Lekarz zastanawiał się nad stękaniem i iękiem ludzkim, i przekonał się iż przez nie zmniejsza się wiele boleść. Utrzymuie on iż zawsze uważał, że chorzy którzy się naturalnym pobudkom tym nie opierali, spiesznicj do zdrowia przychodzili iak ci co mniemaiąc iż niemęzkiem iest okazywanie bolu, tłumili w sobie iego uczucie. Mówi on, iż go to bardzo cieszy, gdy Pacjent, maiący ważną wytrzymać operację, oddaie się narzekaniom, ięknom i stękaniu; ponieważ wtenczas łagodnieie system iego nerwowy, i niedozwala przystępu gorączce, a przezto szczęśliwie udaie się operacja i iej skutki mniej są mocne. Przez stękanie zmniejsza się szybkość biegu krwi, iak to Doktór ów stwierdza przykładem chorego, którego puls z 120 uderzeń, w ciągu 2ch godzin zmienił się skutkiem stękania i ięków, na 60 uderzeń. Nieustannie cierpiącym *hipokondrję* radzi on, aby całą noc stękali, a cały dzień ięczeli, co zmniejszy znaczenie ich cierpienia. Idąc za radą iego, iak utrzymuie, można nawet wielu chorobom zapobiedz, i późnego dosięgnąć wieku, ieśli przytem będziemy *umiarkowanie żyli.* — W roku zeszłym odkryto w *Sycylji* niedaleko *Syrakuzy* posąg wyobrażaiący *Wenerę.* Posąg ten uważany iest za doskonalszy pod względem piękności form i doskonałości pracy, od iednego z najsławniejszych dzieł starożytnej rzeźbiarskiej sztuki, znanego pod nazwiskiem *Wenery Medycejskiej*, iest wysoki na 4 palmy i 6 calów i umieszczony w Muzeum *Syrakuzańskiem.* — Podróżny *Tompson* opowiada, że we wsi *Zopolito* w *Mexyku*, nie znalazł żadnego żywego człowieka, lecz przeszło 2000 sępów lataiących po drzewach. Tenże zapewnia, że pomiędzy żołnierzami składaiącemi garnizon w *Akopulko*, niema żadnego któryby niedopełnił okropnej zbrodni. Jeden z tego oddziału zaledwie lat 23 liczący, pięknej postawy młodzieniec chwalił się, że popełnił 13 morderstw, a nawet że zabił najlepszego przyiaciela!!

Ostatnia wiadomość z *Stambułu* donosi że d. 4 z. m. przybiegł goniec z *Paryża*, poczem Posłowie 3 Mocarstw sprzymierzonych codziennie miewali narady, i często posyłaią noty dyplomatyczne *Rejs Effendemu*; spodziewać się należy że w krótce ogłoszonem zostanie urzędownie o nowem istnieniu *Grecji.* — *Dostrzegacz Austrjacki* donosi że traktatam *Adryanopolskim* przyrzeczone przez Sułtana półtora miljona dukatów, dla Kupców Rossyjskich, w części są wypłacone, a reszta będzie ratami płaconą. — Dnia 1 b. m. w okolicach *Londynu* śnieg padał. — W *Neapolu* w czasie zeszłego Karnawału o połowe mniej zawarto ślubów małżeńskich niż roku przeszłego i zaprzeszłego, a to, iak mówią, z powodu *ciężkich czasów.*

Myśli. — Aby rozprawiać o Filozofji, potrzeba zdolności i cnoty do ich wykonania. — Dzieła przyrodzenia w tyle iego niepoiętych taiemnicach tak są przed naszem okiem zakryte,

iż byłoby uporem przeczyć wszystkiemu, a prostotą wszystkiemu wierzyć.—Zabobonność, i rozwiązłość w obyczaiach są to dwie własności, które lubo zdaią się być sobie przeciwne, z iednego wszelako pochodzą źródła, to iest; niedołężności umysłu.

Psy i Zaiąc.

Na czystem polu, gdzie ani krzaczek
Nie był do ochrony,
Przez Psów ścigany Zaiąc nieboraczek
Przesadzał wiatru pędem zagony.
Lecz próżno pędzi, próżno ucieka,
Już śmierć niedaleka;
Bo gdzie nam wszystkie ratunku drogi
Los odiął srogi,
Jedna iest tylko, stawić mu czoło,
Już obskoczony miał być w około,
Już go mordercze miały chwytać zęby,
Gdy nagle bieg swój przerywa,
Zwraca się, podwiia kłęby,
Rzutem w górę zadumiwa,
J sprężystym psów przeskokiem
Znikł przed zadumionych okiem.—
Nie sądźmy że podobna śmiałość bywa rzadką;
Boiaźń najczęściej iest odwagi matką.

S Z A R A D A.

Pierwsze litera, 2*gie* nieprzyiemne brzmienie
A *wszystko* schronienie
Na pożywienie.
(Zeszła Szarada *Nowina).*

PRZYIECHALI do WARSZAWY.

Włodek Felix Oby: 726 *Leszno*, Wysiekierski Kommissarz 1266 *Nowy Swiat*, Turski Felix Oby:, Resler Karól Oby: 584 *Długa*. Trębowski Jgnacy Oby: 1822 *Kozla*, Swiderski Kommissarz 603 *Bielańska*, Szadkowski Antoni Oby: 500 *Podwal*, Paszkiewicz Kommissarz 2783 *Alexandrja*, Popławski Leon Oby: 1352 *Mazowiecka*, Jaskulski Jgnacy Oby: 585 *Długa*, Jeziorański Jgnacy Oby: 755 *Elektoralna*.

DONIESIENIA.

Kommissarz Policji Cyrkułu 7go Miasta Stołecznego Warszawy. — Podaie się do wiadomości Publicznej, iż w skutek Uchwały Rady Familijnej w interessie nieletnich Sukcessorów Riefów, oraz żądania Opieki, różne Effekta po ś. p. Józefie Antonim dwóch Jmion Riefie Sztukatorze pozostałe, iako to: Zegarek, Pierścionki, Stoły, Szafa, Garderoba Bielizna, Pościel i różne narzędzia do proffessji sztukatorskiej należące, a szczególniej próbki w podobieństwie Marmuru, Kamyki do polerowania, Gips tłuczony i Formy, różne sprzęty Domowe, w dniu 16 b. m. i r. z rana o godzinie 10 przez Licytacją publiczną w domu Nr 1328 przy ulicy Sto Krzyzkiej za gotowe pieniądze sprzedane zostaną. —
Piotrkowski K. P. C. 7go.

Niżej podpisany ostrzega niniejszem wszystkich MYŚLISTWEM bawiących się, iż w Obrębie Dóbr Włochy zwanych, i w Powiecie Warszawskim o iednę milę, od Stołecznego Miasta Warszawy sytuowanych, bez wyraźnego pismiennego pozwolenia nikomu nie tylko Zaięcy i Kuropatw, ale nawet i Ptastwa iakiego kolwiek bądź gatunku, strzelać nie wolno. Przestępuiący niniejszy zakaz, sami sobie winę przypiszą, gdy więc przez Włościan do tego upoważnionych i przed Władzę miejscową dostawieni, prócz utraty Strzelby i Pieniężnie ukarani zostaną. — W Włochach dnia 13 Kwietnia 1830 r.
Kaietan Kierski Rządca Dóbr.

W Pawilonie Pałacu od ulicy Krakowskiego Przedmieścia pod Nr 415 na dole, na przeciwko Pałacu Namiestnikowskiego, iest do naięcia od S. Jana r. b. 1830 SKLEP obszerny (na teraz mieszczący przeforsztowany Sklepik i Jzbę mieszkalną,) przy tem 2 Pokoie, Kuchnia, Piwnica i Drwalnia. Lokal ten iest dogodny na założenie Handlu Winnego i Korzennego lub innego. Jnformacja u Rządcy tegoż Pałacu.

Pewnej Osobie zginął w Sobotę dnia 11 b. m. WORECZEK skórzany z 5cin Rublami i 3ma Kluczykami od Skarbowych Jnstrumentów; upraszam przeto, aby Szanowny znalazca takowy pod Nr 1312 na Nowym Swiecie na 2m piętrze do Pisarza oddać raczył, za nagrodą.

KSIĄŻKA MELDUNKOWA z domu Nr 805 zgubioną została w zeszłym tygodniu; kto ią odda pod Nr 805 przy ulicy Solnej, otrzyma nagrodę.

APPARATA do KAPIELI 20 minutowej z 8 kwartami wody, ukończono znowu w Fabryce Wyrobów Lakierowanych przy ulicy Sto Krzyzkiej Nr 1337. Zdanie Rady ogólnej Lekarskiej Królestwa świadczące o znacznych korzyściach takowych kąpieli tamże widzianem być może.

Wczoraj wyciągnięte Nra 10.—34.—63.—53.—57.

Jutro, w Piątek i Sobotę wszystkie widowiska zamknięte.